26182 - Namaz kılanın önünden geçmek

Soru

Bir defasında kadınlara yanlış fetva vererek namaz kılanların önünden geçebileceklerini söyledim. Ancak daha sonra bunun caiz olmadığını öğrendim. Ve bu konudan dolayı pişmanım. Mescitlerde bu konuda nasıl hareket edilir? Bu durum, Harem'de de geçerli mi?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Biliniz ki -Allah sizi affetsin- büyük bir günah işlediniz. Söz konusu günah, bilmeden Allah adına konuşmaktır. Yüce Allah bu davranışı şirkle birlikte zikrederek şöyle demiştir:
"De ki: Rabbim ancak, açık ve gizli çirkin işleri, günahı, haksız saldırıyı, hakkında hiçbir delil indirmediği herhangi bir şeyi Allah'a ortak koşmanızı ve Allah'a karşı bilmediğiniz şeyleri söylemenizi haram kılmıştır." (Araf, 33)

Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: "Kim, İslâm'da iyi bir çığır açarsa, o kimseye bunun sevabı vardır. O çığırda yürüyenlerin sevabından da kendisine verilir. Fakat onların sevabından hiçbir şey eksilmez. Her kim de İslâm'da kötü bir çığır açarsa, o kişiye onun günahı vardır. O kötü çığırda yürüyenlerin günahından da ona pay ayırılır. Fakat onların günahından da hiçbir şey eksilmez." (Muslim 1017, Cerir b. Abdullah rivayeti)

Bu konuda size vacip olan, işlediğiniz bu günahtan yüce Allah'a tövbe ve istiğfar etmenizdir. Allah sizin tövbenizi kabul etsin. Bununla birlikte sizden bu fetvayı işitenlere ulaşmaya çalışın ve bilmeden fetva verdiğinizi açıklayın ve doğru görüşü bildiriniz.

Namaz kılan bir kimsenin önünden geçmek, şu durumlardan biri ile değerlendirilir:

1-Namaz kılan ile secde ettiği yer arasından geçmek. Bu haram olup büyük günahlardandır.

Rasulullah s.a.v şöyle demiştir: “Namaz kılanın önünden geçen kimse ne derece vebal yüklendiğini bilse onun için kırk yıl beklemek, önünden geçmekten daha hayırlı olurdu.” buyurdular. Rivayet edenleri biri olan Ebu'n-Nadr: “Kırk gün mü, kırk ay mı yoksa kırk yıl mı? dedi; bilmiyorum” (Buhari 510, Muslim 507, Ebu Cuheym r.a rivayeti). Bu durumda namaz kılanın sütresi olsun veya olmasın hüküm aynıdır.

2-Namaz kılanın secde yeri ötesinden geçmek. Bu durumun iki şekli vardır:

Birincisi, namaz kılanın sütresi olmasıdır. Bu durumda sütrenin arkasından geçmek caizdir. Zira Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: “Sizden biriniz namaz kıldığı zaman önüne bir şey koysun, hiçbir şey bulamazsa bir sopa diksin, sopa da yoksa, önüne bir çizgi çizsin, bundan sonra önünden ne geçerse geçsin ona zarar vermez." (Ahmed, 15/3, İbn Mace 3063, İbn Hibban 2361)

“Biriniz önüne semerin arka kaşı gibi bir şey koyduğu vakit (ona doğru) namazını kılsın; daha sonra ötesinden geçenlere aldırış etmesin” (Muslim 499)

İkincisi, namaz kılanın sütresi olmamasıdır. Bu durumda namaz kılan sadece secde yerine olan bölgeden sorumludur. Bu yerin ötesinden geçmek caizdir. Çünkü hadislerde yasaklanan geçiş namaz kılanın önüdür. Böylece secde ettiği yerin ötesi önü sayılmaz.

Şeyh İbn Useymin Rahimehullah, namaz kılan kişinin önünden geçilmemesi gereken mesafe hususunda alimlerin farklı görüşlerini aktardıktan sonra şöyle dedi:

Doğruya en yakın görüş şudur. Ayak ile secde arasındaki mesafedir. Çünkü namaz kılan bu mesafeden daha fazlasını işgal edemez. Bunun ötesinden geçenleri engelleyemez. (el Şerhulmumti 3/340)

Tüm bunlar namaz kılan tek başına veya imam olduğu zaman geçerlidir. Şayet cematta imama tabi olan birisi ise imamın sütresi onun için geçerli bir sütredir.

İbn Abbas r.a’dann rivayet edildiğine göre şöyle dedi: “Dişi bir merkeb'e binerek geldim. Ben o zaman buluğa yaklaşmıştım. Resulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Mina'da cemaata namaz kıldırıyordu. Saffın önünden geçtim. Merkepten inerek onu otlamağa salıverdim. Kendim de saffa

girdim. Bu hususta bana hiçbir kimse bir şey demedi.” (Buhari 76, Muslim 504), el Muğni 2/42-46

Alimlerin tercihli görüşlerine göre delillerin genel ifadesine göre Mekke Harem’i de aynı hükme tabidir. İbn Useymin bu görüşe katılmıştır. (el Şerhul mumti 3/342)

En iyisini Allah bilir.